ΚΥΡΙΑΚΗ Ι΄ ΛΟΥΚΑ (Λουκ. ιγ΄, 10-17)
10 Δεκεμβρίου 2017

Ἡ ὑπόμνηση τοῦ ἀρχισυναγώγου πρὸς τὸ λαό, ἀδελφοί μου, τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου φαίνεται ἐν πρώτης ὄψεως «νόμιμη», ἀλλὰ στὴν πραγματικότητα εἶναι ὑποκριτική, γιατὶ ὁ τρόπος καὶ ὁ χρόνος τῆς διδασκαλίας δείχνουν ὅτι ὑπῆρχε ἐμπάθεια, ζήλεια, ἔλλειψη ἀγάπης καὶ τελικὰ ἄγνοια τοῦ σκοποῦ τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου. Αὐτὴ εἶναι ἡ αἰτία ποὺ ὁ Χριστός, ποὺ εἶναι ἡ ἐνυπόστατη Ἀλήθεια, δηλαδὴ ὁ Λόγος καὶ ἡ πράξη μαζί, ξεσκέπασε τὴν ὑποκρισία του.

Στὴν Παλαιὰ Διαθήκη, ὁ ἄσαρκος Λόγος «νόμον ἔδωσε εἰς βοήθειαν» τῶν ἀνθρώπων, ὥστε νὰ μποροῦν νὰ διακρίνουν μεταξὺ τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ. Μεταξὺ τῶν ἄλλων νόμων ἔδωσε καὶ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου «μνήσθητι τὴν ἡμέραν τοῦ Σαββάτου ἁγιάζειν αὐτήν· ἓξ ἡμέρας ἐργᾶ καὶ ποιήσεις πάντα τὰ ἔργα σου τῇ δὲ ἑβδόμῃ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου» (Ἐξ. 20-8). Ἡ ἀργία τοῦ Σαββάτου, ποὺ σημαίνει ἀνάπαυση, εἶναι μίμηση τοῦ Θεοῦ ποὺ τὴν ἑβδόμη ἡμέρα «κατέπαυσε ἀπὸ πάντων τῶν ἔργων Αὐτοῦ… καὶ εὐλόγησεν ὁ Θεὸς τὴν ἡμέραν τὴν ἑβδόμην» (Γέν. 2, 3). Ὁ Ἰουδαῖος ἔπρεπε νὰ εὐχαριστήσει τὸν Θεὸ γιὰ τὴ δωρεὰ τῆς δημιουργίας καὶ νὰ Τὸν δοξολογήσει. Γιὰ τὸν λόγο αὐτὸ τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου πήγαινε στὸν ναὸ ἢ τὴν συναγωγὴ καὶ ἀφιέρωνε τὸν χρόνο του στήν μελέτη τοῦ νόμου καὶ τὴν προσευχή.

Ὅπως μᾶς διηγήθηκε ὁ ἱερὸς Εὐαγγελιστὴς σήμερα, σὲ μιὰ συναγωγὴ τῆς Παλαιστίνης, ἕνα Σάββατο, ὁ Χριστὸς διδάσκει. Τὰ λόγια Του μαγνητίζουν. Τὰ ρήματά Του εὐεργετοῦν «ὡς δρόσος Ἁερμών». Μύρο καὶ εὐωδία σταλάζουν τὰ χείλη Του καὶ σκορπίζουν ἀνέκφραστη χαρά. Ἔχει συγκεντρωθεῖ στὴν συναγωγὴ κόσμος πολύς, γιὰ νὰ ἀκούσει «ρήματα ζωῆς αἰωνίου» ἀπὸ Ἐκεῖνον ποὺ ὁμιλεῖ, ὅπως ποτὲ ἄλλοτε δὲν μίλησε ἄνθρωπος στὶς καρδιὲς τῶν ἀνθρώπων. Ἄνδρες, γυναῖκες καὶ παιδιά, ἐπίσημοι τοῦ Ἰσραὴλ καὶ μή, πιστοὶ στὴν ἐντολὴ τοῦ Δεκαλόγου «τὰ σάββατα Κυρίῳ τῷ Θεῷ σου» ἔχουν ἔλθει, γιὰ νὰ λάβουν μέρος στὴν κοινὴ προσευχή.

Τὴν ἡμέρα αὐτὴ σὲ μιὰ γωνιὰ τῆς συναγωγῆς ἕνα δύσμορφο πλάσμα κινεῖται μέσα στὴ συναγωγή. Μιὰ γυναίκα ποὺ ἦταν ἄρρωστη. Ἡ ἀρρώστια της προέρχεται ἀπὸ ἐνέργεια τοῦ σατανᾶ. Τὸ κεφάλι της ἦταν στραμμένο πρὸς τὰ κάτω «μὴ δυναμένη ἀνακῦψαι εἰς τὸ παντελές». Μιὰ ἀξιοθρήνητη καὶ ἀξιολύπητη ὕπαρξη, ποὺ δεκαοκτὼ ὁλόκληρα χρόνια ὑπέμενε τὴν δοκιμασία της χωρὶς νὰ βαρυγκομήσει, χωρὶς νὰ δειλιάσει, χωρὶς νὰ ἀπογοητευθεῖ. Ὅμως παρὰ τὶς δυσκολίες τῆς ἀσθένειάς της, μετέβαινε στὸν τόπο τῆς λατρείας τοῦ Θεοῦ, γιατὶ ἐπιθυμοῦσε νὰ θρέψει τὴν ψυχή

της μὲ τὴ διδαχὴ τοῦ λόγου Του. Μιὰ τέτοια σακατεμένη γυναίκα θὰ ἦταν δικαιολογημένη ἂν δὲν πήγαινε στὴ συναγωγή, γιὰ νὰ προσευχηθεῖ. Ἔτρεφε ὅμως μέσα της ἀκτῖνα πίστεως καὶ ἐλπίδας γιὰ τὴν ἀποκατάσταση τῆς ὑγείας της ἀπὸ τὸν Θεό. Αὐτὸ τὸ Σάββατο τὴν βλέπει ὁ Χριστός. Ἔρριξε πάνω της ἕνα βλέμμα γεμᾶτο στοργὴ καὶ συμπάθεια. Εἶδε τὴν εὐλάβειά της, εἶδε τὴν ὑπομονή της, μέτρησε τὴν δοκιμασία της, τὴν σπλαγχνίστηκε καὶ ὡς παντοδύναμος προστάζει «Γῦναι ἀπολέλυσαι τῆς ἀσθενείας σου». Ἕνας ξερὸς τριγμὸς ἀκούστηκε μέσα ἀπὸ τὰ κόκκαλά της καὶ τὸ κυρτωμένο κορμί της, ποὺ ἔγινε ἴσιο σὰν κυπαρίσσι, καὶ τὸ κεφάλι τώρα πιὰ κοίταξε ψηλὰ καὶ ἐδόξασε τὸν Θεό.

Τὴν εὐεργεσία αὐτὴ ὅμως, γιὰ τὴν ὁποία ὅλος ὁ λαὸς χάρηκε, διαβάλλει καὶ συκοφαντεῖ καὶ βρίζει μία ὑποκριτικὴ ψυχή, μιὰ καρδιὰ ποὺ κρύβει μέσα της δόλο καὶ φθόνο. Ὁ ἀρχισυνάγωγος. Ἐπειδὴ φθόνησε τό μεγάλο αὐτὸ θαῦμα τοῦ Κυρίου, ποὺ μὲ ἕνα μόνο λόγο θεράπευσε τὴ γυναῖκα ἀπὸ τὴν πολυχρόνια ἀρρώστια, ὑποκρίνεται πὼς βεβηλώθηκε τὸ Σάββατο. Μὲ μάτια ἀγριεμένα, μὲ χείλη ποὺ τρέμουν ἀπὸ κακία, ὑψώνει τὰ χέρια ποὺ κρατοῦσαν τὸν Νόμο, τὴν Γραφὴ καὶ ἐπιτίθεται κατὰ τοῦ λαοῦ. «Δὲν πρέπει νὰ ἔρχεσθε τὸ Σάββατο νὰ θεραπεύεσθε, ἀλλὰ τὶς ἄλλες μέρες». Δὲν τολμᾶ, ἀδελφοί μου, νὰ ἐπιτεθεῖ κατὰ πρόσωπο στὸν Χριστό. Τὰ βάζει μὲ τὸν λαὸ ποὺ ἀπολαμβάνει τὶς θεραπεῖες τὴν ἡμέρα τοῦ Σαββάτου, ὑποκρινόμενος ὅτι ἐνδιαφέρεται, γιὰ νὰ μὴ καταλυθεῖ ἡ καθορισμένη ἀργία.

Μὰ ἡ ἀγαθοεργία, τοῦ λέει ὁ Κύριος, δὲν εἶναι κατάλυση τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου οὔτε βεβήλωσή του ἀλλὰ καλὴ χρησιμοποίηση τῆς ἡμέρας. «Τὸ Σάββατον διὰ τὸν ἄνθρωπον ἐγένετο καὶ οὐχ ὁ ἄνθρωπος διὰ τὸ Σάββατον (Μάρ. 2, 27). Μήπως τάχα, ὑποκριτὴ ἀρχισυνάγωγε, δὲν λύνεις τὸ βόδι σου ἢ τὰ ἄλλα ζῶα τῆς ἰδιοκτησίας σου καὶ τὰ βγάζεις ἀπὸ τὸ παχνί τους, γιὰ νὰ τὰ ποτίζεις τὸ Σάββατο; Ὅταν ὁ Θεὸς λύει ὄχι ὑποζύγιο ἀλλὰ «θυγατέρα τοῦ Ἀβραάμ», εἰκόνα Θεοῦ, τὴν ὁποία ὁ σατανᾶς γιὰ δεκαοκτὼ χρόνια τὴν εἶχε κλείσει στὸ σταῦλο τῆς θλίψεως, τοῦ μαρασμοῦ, τῆς παραμορφώσεως, τῆς δίνει χαρά, τὴν ὁδηγεῖ στὴν ἐλευθερία καὶ τὴν πνευματικὴ χαρά, τότε βεβηλώνεται καὶ παραβιάζεται ἡ ἐντολὴ γιὰ τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου; Ὑποκριτή· ὁ φθόνος καὶ ἡ ὑποκρισία σου δὲν ἔχουν ὅρια. Βόδι καὶ ὄνος μποροῦν νὰ ἀπολαμβάνουν φαγητό, νερό, ἔξοδο ἀπὸ τὸν σταῦλο τὸ Σάββατο, ὁ ἄνθρωπος ὅμως, ἡ εἰκόνα τοῦ Θεοῦ, τὸ δημιούργημα τοῦ Θεοῦ ὄχι;

Ἀδελφοί μου, ὁ ἀρχισυνάγωγος προσευχόταν καὶ λάτρευε τὸν Θεό. Τὰ χείλη του, τὸ στόμα του χρησιμοποιοῦσαν λόγια τῆς Γραφῆς. Στὴν καρδιά του ὅμως φώλιαζε μῖσος, κακία καὶ ὑποκρισία. Ἦταν εὐσεβοφανὴς ἀλλὰ ὄχι εὐσεβής. Τέτοι ἄνθρωποι ὅμως «Θεὸν ὁμολογοῦσιν εἰδέναι, τοῖς δὲ ἔργοις ἀρνοῦνται». (Τίτ. 1-16). Βδελύσσεται αὐτὴ τὴ συμπεριφορὰ ὁ Θεὸς καὶ λέει «ἐν τοῖς χείλεσιν αὐτῶν τιμῶσί με, ἡ δὲ

καρδία αὐτῶν πόρρω ἀπέχει ἀπ᾽ ἐμοῦ» (Ἠσαΐας 29, 13). Οὐαὶ ὑμῖν, ὑποκριταί.

Ἀγαπητοί μου, ἐνῷ «πᾶς ὁ ὄχλος ἔχαιρεν» οἱ μορφωμένοι ὁδηγοὶ τοῦ λαοῦ, οἱ ὑπεύθυνοι, γιὰ νὰ τὸν διαφωτίζουν, κλείνουν τὰ μάτια, γιὰ νὰ μὴν ἀντικρύσουν τὴν ἀλήθεια τοῦ προσώπου καὶ τοῦ ἔργου τοῦ Κυρίου. Ὁ ἁπλὸς λαὸς χαίρεται, εὐαγγελίζεται, καταλαβαίνει, πανηγυρίζει, ἐνῷ οἱ ὑποκριτὲς θὰ προβάλλουν πάντα μιὰ ἀντίστοιχη ἀργία τοῦ Σαββάτου.

Ἀδελφοί, ἡ οὐσιαστικὴ ἔννοια τῆς ἀργίας τοῦ Σαββάτου εἶναι ἡ ἐπιστροφὴ τοῦ νοῦ καὶ τῆς καρδιᾶς στὸν οὐρανό. Εἶναι ἡ ἀνάπαυση τῆς ψυχῆς ἀπὸ αἰσχροὺς καὶ ρυπαροὺς λογισμοὺς καὶ ἀπὸ σκοτεινὰ ἔργα. Γιὰ μᾶς τοὺς χριστιανοὺς ἡ ἀργία τῆς Κυριακῆς ποὺ ἀντικατέστησε τὴν ἀργία τοῦ Σαββάτου ἔχει νόημα καὶ σκοπὸ σωτηριολογικό. Ἡ Κυριακάτικη ἀργία δὲν προσφέρεται γιὰ ἐξωτερικὴ ἀνάπαυση καὶ φυγὴ ἀπὸ τὴν καθημερινότητα, ἀλλὰ γιὰ ἐσωτερικὴ κατάπαυση μὲ προσφορὰ στὸν Θεὸ καὶ στὸν ἄνθρωπο. Προσφέρεται γιὰ «λόγῳ καὶ ἔργῳ» μετοχή μας στὴν κοινωνία τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν ἀνθρώπων. Γένοιτο.